

Eline, diline sahip olmak

Ali Bey: “Bir kişi bana sövdüğü zaman benim ona karşı tavrım nasıl olmalıdır? Kavga etmeli miyim? Yoksa âhirete mi bırakmalıyım? Ama karşılık vermeyince de halk arasında hiç de hoş olmayan tabirler kullanılıyor. Meselâ, korkak... vs. deniyor. Ne yapmam gerekir?”

HER ŐEY MAŐER İÇİN

Her Şeyi mahşer adına yaşadığımız ne kadar da kendini gösteriyor, değil mi? Mahşere ne çok malzeme çıkarıyoruz? Yığınla! İnsanlar arası ağız bozukluğundan el bozukluğuna, hakâretten haksızlıklara, nezâketten saygıya her Őey, ama her Őey mahşer için bulunmaz malzemeler teşkil ediyor. Aslında bu bakımdan dünyanın hiçbir olayı, hiçbir acısı, hiçbir gücü veya güçsüzlüğü dünya açısından hiçbir önem arz etmiyor. Birisi sana sövdüğü zaman, cevap vermezsen, mahşerde alacaklı olursun. Şeytan itekler ve bir fazlasıyla sövgüsünü iâde edersen, bir iki de patlatırsan, bu defa mahşerde o alacaklı olur, çünkü sen bire bir söylemedin, hem bir fazla söyledin, hem de vurdun. Her iki halde de mahşerliksin. Ancak bire bir söylersen, hakkını mahşere bırakmadan almış olursun. Fakat bu defa da sövmekle ilgili yasak karşımıza çıkar.

MÜSLÜMAN ELİNDEN VE DİLİNDEN EMİN OLUNANDIR

Müslümanın Müslüman’a sövmesi haramdır. İster ilk saldırı niteliğinde, ister cevap niteliğinde, fark etmez, her ikisi de haramdır. Eğer ilk saldırı niteliğinde olursa günahı “kebâir” derecesine çıkar. Peygamber Efendimiz (asm) Müslümanlığı şöyle tanımlıyor: “Müslüman, Müslümanın elinden ve dilinden emin olduğu kimsedir.” 1

Peygamber Efendimiz’in (asm) verdiği bir haberde, beşerî ilişkileri bozuk olan ve fakat mahşer gününe namazıyla, orucuyla ve zekâtıyla gelen bir Müslümanın orada kaybına sebep olan ve kendisini hayırlı amel bakımından iflâs durumuna getiren sosyal hatâları arasında “Müslüman’a sövmesi” de vardır.2

Nitekim sövmek tehevürün eseridir. Tehevür, kuvve-i gadabiyenin ifrat mertebesidir. Bu mertebede insan Bediüzzaman’ın ifadesiyle, “ne maddî ve ne manevî hiçbir Őeyden korkmaz. Bütün istibdadlar, tahakkümler, zulümler bu

mertebenin mahsulüdür.” 3

Konuyla ilgili bazı hadisleri buraya alalım:

* “Nerede olursan ol, Allah’tan kork! Kötülüğün peşinden iyilik yap ki, onu silsin. İnsanlarla iyi geçin.” 4

* “Allah’tan kork! Hiçbir iyiliği küçümseme. Bu, su isteyen birisine kovandan su vermek, Müslüman kardeşini güler yüzle karşılamak bile olsa.

* “Yerde sürünecek kadar uzun elbise giymekten sakın. Çünkü bu kibir alâmetidir. Allah ise kibri sevmez.

* “Biri sana dil uzatır ve sende olmayan bir kusurla seni ayıplarsa, sen onu sahip olduğu kusurla dahi ayıplama. Onu, günahı kendine, sevabı sana olduğu halde terk et. Kimseye asla sövme.” 5

ALLAH’IN İNTİKAMI YETERLİDİR

Peygamber Efendimiz (asm) buyuruyor ki: “Allah’ın mü’min kulu kızdığında zulmetmez. Sevdiği kişi için günaha girmez. Kendisine emânet edilen şeyi zâyî etmez. Hased etmez. Başkasının şerefine lekelemez. Etrafına sövüp saymaz. Şahidi bulunmasa da, üzerindeki hakkı itiraf eder. Başkasına kötü lâkap takmaz. Namazda huşû sahibidir. Zekâtını geciktirmeden verir. Sarsıcı olaylarda gücünü ve metânetini kaybetmez. Bollukta çok şükreder. Sahip olduklarına kanaat eder. Kendisine ait olmayan şeyi, ‘Benimdir’ diye iddiâ etmez. Başkalarının kusurlarını biriktirip intikam alma yoluna gitmez. Yapmak istediği bir hayırlı işe cimrilik mâni olmaz. Öğrenmek için insanlarla haşır neşir olur. Meseleleri kavramak için insanlarla konuşur. Zulüm ve haksızlık gördüğünde, Rahman olan Allah bizzat intikamını alıncaya kadar sabreder.” 6

* “Bir kişinin Müslümanın şerefine dil uzatması büyük günahlardandır. Bir sövmeye iki sövme ile karşılık vermek büyük günahlardandır.” 7

* “Birbiriyle sövüşen iki kimsenin söyledikleri şeylerin günahı, kendisine sövülen haddi aşmadığı sürece ilk sövmeye başlayan kimse üzerinedir.” 8

HADDİ AŞMAK YOK

Demek haddi aşmak yok. Yani;

1- Sövmeyi başlatan taraf olmamalıyız.

2- Karşı taraf sövmeyi başlatan taraf olursa, sabretmeli ve onun seviyesine inmemeli. Allah'a havâle etmeli. Allah'ın adâletini yeterli bulmalı.

3- Karşılık vermediğimizde, karşı tarafın pişman olacağı ve özür dileyeceği hesaba katılmalı. Bu durumda onun işi bizim elimizde olacaktır. Eğer onu affedersek, mahşerde karşımıza çıkmaktan onu kurtarmış oluruz. Eğer hakkımızı helâl etmez isek, özür dilemiş olsa bile hakkımızı bir gün muhakkak alırız. Veya biz bilmesek de, Allah (cc) bizim hakkımızı ondan alır. Bize de barışı bozmamak için başardığımız istikametten ve vakardan dolayı sevap ve rızâsını lütfeder.

4- Eğer kendimize hâkim olamamış isek, bu defa bir fazlasıyla değil, çünkü bu zulme girer, aynıyla iâde etmekten öteye geçmemeli.

5- Tam bu esnada şeytanın çok şiddetli telkinleri kulaklarımızda yankılanır. Şeytan gözümüzü döndürür. Zulmetmekten Allah'a sığınmalıyız.

6- Halkın tahrikleri ile şeytanın telkinleri ne acıdır ki, bu noktada birleşmektedir. Asla, asla, asla kulak vermemeliyiz.

Eğer kötü sözü veya dil belâsını başlatan taraf karşı tarafsa, aynıyla iâde hakkımız var. Fakat bu durumda da bu meseleden mahşere bir hak kalmadığını, çünkü kötü sözünü kendisine aynıyla iade etmek sûretiyle hakkımızı aldığımızı unutmamalıyız.

En nihayet, şu âyet-i kerime meâliyle noktalayalım:

“[Rahman'ın o makbul kulları ki] boş sözlerle, çirkin davranışlarla karşılaştıkları zaman, izzet ve şereflerini muhafaza ederek oradan geçip giderler.” 9

Dipnotlar:

1- Riyâzü's-Sâlihîn, 211.

2- Riyâzü's-Sâlihîn, 218.

3- İşârâtü'l-İ'câz, s. 29.

4- Câmiü's-Sağîr, 1/65.

5- Câmiü's-Sağîr, 1/66.

6- Câmiü's-Sağîr, 2/1375.

7- Câmiü's-Sağîr, 3/3491.

8- Müslim, Birr, 68.

9- Furkan Sûresi: 25:72.